

مکانیزم

سالام

عمر زرلان مایہ

لشکر از شاهزاده ترین هدایتی است
لهم تو را بیان بتعاد بلندیان می‌سیلس لرد.

معجم بالصرام
الصلوة

بَرْنَدِه بازَنَدِه

مهارت‌های حل تعارض همسران

اینجاخانه
شماست

دکتر مسعود نورعلیزاده
عبدالله رحیمی

سخن آغازین	۶
پیشگفتار	۸

فصل اول: درآمدی بر عوامل تعارضات زناشویی

مقدمه ۱۵

عوامل زیربنایی ایجاد تعارض ۱۶

عوامل روبنایی ایجاد تعارض ۲۲

دستان پشت پرده ۲۷

پلی به فصل آینده ۳۳

چکیده فصل ۳۴

۲۵

فصل دوم: هفت سنگ زندگی (زمینه‌های تعارضات زناشویی در دوره‌های رشد خانواده)

مقدمه ۳۷

دوره پیش از ازدواج ۳۹

دوره شکل‌گیری خانواده ۴۰

دوره فرزند‌آوری ۴۲

دوره فرزندپروری ۴۳

دوره بالندگی فرزندان ۴۴

دوره کوچک شدن خانواده ۴۷

دوران بازنشستگی و پیری ۴۸

پلی به فصل آینده ۴۹

چکیده فصل ۵۰

۵۱

فصل سوم: رویارویی با تعارض

مقدمه	۵۳
سبک شما کدام است؟؛ سبک‌های مواجهه با تعارض	۵۴
رویکردهای سازنده و مخرب تعارضات زناشویی	۶۴
واکاوی زوایای تعارض و واکنشمان به آن	۷۷
این‌ها یادت باشد؛ پیش‌فرض‌های حل تعارض	۸۱
پلی به فصل آینده	۹۱
چکیده‌فصل	۹۲
فصل چهارم: فوت و فن‌های ترمیم ترک‌های زندگی (مراحل و گام‌های حل تعارض)	۹۳
مقدمه	۹۵
نقشه راه	۹۷
قدم به قدم تا ترمیم تعارض	۹۸
پلی به فصل آینده	۱۷۳
چکیده‌فصل	۱۷۴
فصل پنجم: همه فن‌حریف (نکات کاربردی و حل تعارض در عمل)	۱۷۵
مقدمه	۱۷۷
تمونه کامل حل تعارض همسران	۱۷۷
تمونه‌ای کامل از مشکل‌گشایی و حل تعارض همسران	۱۷۸
جدول حل تعارضات زناشویی (سینا و صبا)	۱۸۸
ملاحظات اساسی در فرایند حل مستله	۱۹۵
نکات مهم در اثربخش راه حل‌ها	۱۹۸
فوت‌های کوزه‌گزی	۱۹۹
بحث ویژه در مقایله پاپحران	۲۰۴
و اما سخن آخر	۲۰۸
خلاصه فصل	۲۰۹
کتابنامه	۲۱۰
پیوست	۲۱۲
فرم تمرين حل تعارضات زناشویی	۲۱۲

سخن آغازین

با همه دشواری‌ها و ظرافت‌هایش، شیرین‌ترین کار عالم «تربیت» است و مهم‌ترین بستر تربیت، «خانواده». خانواده اگر «خانواده» باشد، تربیت شیرین می‌شود و طبیعی. همانطور که مانفس می‌کشیم، در خانواده هم تربیت می‌شویم؛ بی‌آنکه به آن فکر کنیم و بدانیم چه می‌شود.

تمرکز ما بر تربیت و تعلیم است، آن‌هم با رویکرد اسلامی و عقلانی و با محوریت مهارت‌آموزی به خانواده‌ها. از این‌رو طرح «مهرستان» را پایه‌ریزی کردیم تا در پیمودن این مسیر مقدس، بتوانیم منظم و هدفمند و برنامه‌دار پیش برویم. «مهرستان» فقط مخفف «محصولات هنری رسانه‌ای» نیست؛ بلکه اسم مکانی است برای آموختن مهروزی در خانه و گرمابخشی به کانون خانواده.

از بین همه راه‌های ممکن، با «یار مهربان» به یاری خانواده‌ها آمدہ‌ایم؛ با همان آشنای پرسخاوتی که صدها نسل بشر را معلم وارپرورد و فروتنانه با ذهن و ضمیرشان درهم تنیده است.

بله، با کتاب آمده‌ایم و براین باوریم که با همه‌نوع ابزارهای دیجیتال و گرایش جنون‌آمیزانسان امروز به آن‌ها، هیچ‌چیز جای کتاب رانمی‌گیرد! خوشبختانه این یار مهربان، همچنان گنجینه سرشاری به شمار می‌رود که پاسخ‌گوی نیازهای رنگارنگ مخاطبانش است.

به دنبال کار خیر زمین مانده‌ای بوده‌ایم که حضورمان در این عرصه را معنا بیخشید و جریانی پویا و اثری مانا به جای گذارد. سرانجام صدھا نفر ساعت پایش و پویش، به معماری طرح خانواده محور «مهرستان» انجامید که یکی از میوه‌هایش اکنون در دستان شماست.

مشتاقانه منتظریم تا با دریافت دیدگاه‌های شما سروران عزیز به آدرس mehr@mehrestan.ir بیش از پیش مرهون مهربانی‌هایتان گردیم.

برآستان جانانی سری‌سپاس فرود می‌آوریم که توفيق، رفیق طریقمان کرد تا دوره امانت داده شده در مزرعه دنیا را به خوش‌چینی از خرم من ارباب و اصحاب فرهنگ و اندیشه بگذرانیم و آنگاه بالطفی دوچندان، ما را و امدادار فضل بی‌کرانش کرد تا در طرح پربرکت «مهرستان» بتوانیم با بت تولید و ترویج محصولاتی فرهنگی و تربیتی، مدال افتخار بر گردن بیاویزیم. از تک به تک سروران ارجمندی که ذره‌پروری کردند و گام به گام مسیر راهم شانه ماشدند، به رسم ادب، خاضعانه سپاس‌گزاریم.

مهرستان
اینجا خانه شماست

پیشگفتار

در پهنه‌گیتی، اموری گران قدر و با اهمیت ویژه هستند که از نشانه‌های خدای مهربان شمرده می‌شوند. اموری مانند خلقتِ نخستین آدم از خاک، خلقت آسمان‌ها و زمین، گستردگی و تفاوت زبان‌های مردم، اختلاف رنگ پوست انسان‌ها، افت و خیز روزانه آدمیان در روز و شب برای به دست آوردن روزی، استراحت شبانه، رعد و برق و باران، حیات دوباره زمین پس از مرگ زمستانه، به پابودن آسمان و زمین به امر خدای توانا، همه از امور بالاهمیتی اند که لایق نشانه بودن برای خداوند هستند. یکی از همین نشانه‌ها که در کنار نمونه‌های یادشده در قرآن ذکر شده اما ما انسان‌ها بدان بی‌توجهیم، همسراست. این نعمت بی‌بدیل را خدای مهربان برای انسان قرارداد تا در کنار او به آرامش و مهربانی و رفع نیاز دست یابد:

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ ذِكْرًا وَجَاءَ إِلَيْكُمُ الْأَنْبَاءُ وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» (واز نشانه‌های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید

و در میانتان موذت و رحمت قرار داد. در این نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند).

حالا که وجود همسر و رسیدن به آرامش و مهر، یکی از نشانه‌های اوست، سؤالی ذهن انسان را به خود مشغول می‌کند: پس چرا بسیاری از ما بعد از ازدواج، به این نعمت یا دست نمی‌یابیم یا طعم کاملش را نمی‌چشیم؟ ایراد کار کجاست؟ پاسخ این است: چون مهارت‌های لازم برای حل تعارضات را نیاموخته‌ایم. هیچ زندگی و حتی هیچ در کنار هم بودنی، خالی از تضاد و تزاحم فکرها و سلیقه‌ها و عملکردها نیست. این طبیعی است که رفتارهای دو شخص مستقل، متفاوت باشد و در نتیجه همیشه با هم هم نظر نباشند. آنچه مهم است، آموختن مهارت حل تعارضات زناشویی و مدیریت مشکلات است تا از بروز اختلافات شدید جلوگیری شود و سدی باشد در برابر فاصله‌ها و جدایی‌ها.

پس ممکن است اختلاف و تعارض بخشی از تمامی روابط حتی روابط عاشقانه باشد. تعارض مفهومی است در مقابل همکاری و سازگاری، فرایندی که هنگام تداخل فعالیت‌ها، علایق، منافع و اهداف یا دیگر امور وابسته به شما، با فعالیت‌ها، علایق، منافع و اهداف و دیگر امور وابسته به شخص دیگر، از جمله همسرتان اتفاق می‌افتد.^۱ تعارض با دونشانه مشخص می‌شود: اول آشфтگی در روابط که با نشانه‌هایی مانند رقابت، تحقیر و ناکام‌سازی طرف مقابل بروز می‌کند؛ دوم دائمی بودن این آشфтگی. رقابت شدید و اخلال در

۱. رابرت بارون و دیگران، روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه یوسف کریمی، ص ۷۰۸.

زندگی وقتی معنا پیدا می‌کند که مداوم باشد و به مرور زمان از بین نرود.^۱ همین دو نشانه است که بین مفهوم تعارض و اختلاف فرق می‌گذارد. اصل وجود اختلافات امری طبیعی است؛ اما این اختلاف بر اثر مهارت نداشتن در کنترل و حل آن، به درگیری و سنتیز تبدیل می‌شود.

هر انسانی با انسان دیگر متفاوت است، در شخصیت، منش، عادات، روحیات و رفتار و... اختلاف چون لازمهٔ متفاوت بودن انسان‌هاست، به خودی خود جنبهٔ منفی و تاریک ندارد. آنچه اجتناب پذیراست و جنبهٔ منفی دارد، دامن زدن به این اختلاف و حل نکردن آن به صورت صحیح و تبدیلش به آشوب، آشفتگی، جنگ و تعارض است. اختلاف بد نیست؛ بلکه نحوهٔ مواجههٔ شما با اختلاف ممکن است بد و خطرناک باشد.

مشکلات زندگی از سطوح پایین تنفس شروع می‌شود و به تدریج با انباشت آن‌ها روی هم، به رشد خود ادامه می‌دهد و به مشکلات پیچیدهٔ تبدیل می‌شود. مشکلات زناشویی براساس ترتیب پیچیدگی و استرس‌زاوی، به سه محور اساسی طبقه‌بندی می‌شود: مسئله، تعارض و بحران. ابتدا با مسائل روبرو می‌شوید، بعد با تعارض و سپس در موقع حاد با بحران. حل مشکلات در سطوح پایین به مراتب راحت‌تر و ساده‌تر از سطوح بالاست.

• مسئله: به مسائل روزمرهٔ زندگی اطلاق می‌شود که معمولاً پیچیدگی،

۱. کیم هالفورد، رزج درمانی کوتاه‌مدت، ترجمه مصطفی نبیری و دیگران، ص. ۲؛ الیوت اسمیت و دیان مکی، روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه اردشیر اسدی و دیگران، ص. ۵۶۶؛ دیوید مایرز، روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه حمید شمسی پور و دیگران، ص. ۲۸۱.

- تعارض: تعارضات زناشویی که نوعی توافق نداشتند مداوم و معنادار بین همسرهاست.
  - بحران: موقعیتی تصور نشدنی و پیش بینی ناپذیر و چالشی فوق العاده استرس زا که در زندگی خانوادگی اتفاق می افتد.
- تعارض چون دو ویژگی آشفتگی و سنتیز دارد، در بهترین حالت مایه اخلاق و در بدترین حالت مخرب زندگی شماست. زمانی که تعارض پیش می آید، مهار آن دشوار شده، غالباً از علل اولیه پیدا یشش جدا می شود و حتی پس از اینکه علل بروزش، موضوعیت شان را از دست می دهند یا به فراموشی سپرده می شوند، همچنان ادامه می یابد و آن قدر شدت می گیرد که تمامی افراد و اشیایی را که در تماس با آن قرار دارند، از پا در می آورد.^۱

بنابراین تنها راه اصلاح روابط و ایجاد سازگاری بیشتر، حل تعارض به شکل صحیح و منطقی است. پس آموزش مهارت های غلبه بر مشکلات زندگی و حل تعارضات زناشویی اهمیت فوق العاده ای در حل مسائل زندگی و افزایش سازگاری و رضایت دارد. راهبردهای مشکل گشایی در تسکین پریشانی زناشویی، کاهش تعامل های منفی و ایجاد دگرگونی های مثبت در محیط خانواده، کارایی زیادی دارند.^۲

---

۱. رابرت بولتون و دیگران، روان شناسی روابط انسانی، ترجمه حمید رضا سهرابی، ص ۲۸۹.
 ۲. فیلیپ اچ برنشتاين و مارسی تی برنشتاين، زناشویی درمانی از دیدگاه رفتاری (تباطعی)، ترجمه حسن پور عابدی پی نائینی و غلامرضا منشی، ص ۱۸۰.

در این کتاب، مهارت مدیریت و حل تعارضات زناشویی را با طعم اسلامی و روان‌شناختی تقدیم شما می‌کنیم تا با برندۀ شدن هر دوی شما در مقابل مشکلات زندگی، سهمی در گرمی بخشیدن به خانه پرمهرتان داشته باشیم. ابتدا گزیده‌ای از عوامل گوناگون ایجادکننده تعارض بین همسران بیان می‌شود. در فصل دوم به نحوه رویارویی با تعارضات و سبک‌های کارآمد و ناکارآمد مواجهه و حل تعارضات پرداخته می‌شود. در فصل سوم فوت و فن‌های ترمیم ترک‌های زندگی تقدیم شما می‌شود و در آن، به صورت عملیاتی و گام‌به‌گام، راهبردها و راهکارهای حل تعارضات و مسائل زندگی زناشویی ارائه خواهد شد. همه‌فن حریف عنوان فصل چهارم است که با ذکر نمونه‌ای کامل و عملی از نحوه حل تعارض همسران و بیان نکات کاربردی و فوت‌های کوزه‌گری و در نهایت مقابله مؤثر با بحران، پایان بخش این کتاب خواهد بود.

فصل اول: درآمدی تکامل تبارضات زنده

دريچه‌اي به مباحث اين فصل:

- چه چيزهایی به تعارض میان همسران دامن می‌زنند؟
- عوامل زیربنایی و بنیادی تعارضات زناشویی کدام‌اند؟
- عوامل روبنایی و سطحی تعارضات زناشویی کدام‌اند؟
- آیا مشکلات و تعارضات ماهمانی هستند که می‌بینیم و متوجهشان می‌شویم؟
- مسائل پنهانی در پشت پرده تعارضات کدام‌اند؟
- شناخت عوامل و زمینه‌های تعارضات زناشویی ابزار مدیریت آن‌هاست. در این فصل، این عوامل به صورت فشرده ارائه می‌شود. البته هر عامل به فن مقابله‌ای خاص نیاز دارد که یک مهارت محسوب می‌شود و هر مهارتی را باید یاد گرفت.

مقدمه

محبت، عشق ورزی، صمیمیت، همراهی و حمایت یکدیگر، نیروهایی هستند که همسران را در کنار هم نگه می‌دارد. با وجود این نیروها که موجب تقویت این ارتباط هستند، در بین زوج‌های متعارض چه چیزی نادرست است که نمی‌توانند یکدیگر را تحمل کنند؟ و چرا عشق به تنها یی برای حفظ ارتباط کافی نیست و مقاومتش را از دست می‌دهد؟ چه نیروهای تفرقه‌افکنی وجود دارند که سبب قطع ارتباط می‌شوند؟^۱

گاهی منشأ تعارضات زناشویی، مسائلی بنیادی هستند که آثاری عمیق در پی دارند. گاهی پای عواملی سطحی و کم ضررتر در میان است. علاوه بر این در برخی اوقات، مسائلی پنهان در روابط همسران وجود دارند که چون پنهان‌اند، به چشم نمی‌آیند و خیال می‌کنیم مشکل چیز دیگری است. اکنون در سه بخش به بازخوانی کوتاه این مسائل می‌پردازیم.

۱. نک: آرون تی بک، عشق هرگز کافی نیست، ترجمه محبوبه رمضان‌زاده، ص ۱۱.

◀ عوامل زیربنایی ایجاد تعارض

عواملی که تأثیرات عمیق و مشکلات جدی در پی دارند، چهار دسته‌اند:

۱. جهان‌بینی و طرز نگاه و تفکر ما درباره ازدواج:

۲. تفاوت‌های شخصیتی:

۳. تفاوت‌های جنسیتی و نیازهای متفاوت:

۴. ضربه‌های تکان‌دهنده در طول زندگی زناشویی.

جهان‌بینی ازدواج

از چه زاویه‌ای به ازدواج و زندگی مشترک نگاه می‌کنید؟ آیا جام جهان‌بینتان با جام جهان‌بین همسرتان یکی است یا متفاوت؟ نگرش‌ها و ارزش‌ها و اهداف ازدواج، جام جهان‌بین شما را تشکیل می‌دهند. روابط شما در زندگی زناشویی با «معنا» و «درک» ذهنی‌تان از ازدواج گره خورده است. باورها و طرز فکر تان درباره ازدواج و نقش‌ها و وظایفی که هریک از همسران بر عهده می‌گیرند، طرز رفتار تان در طول زندگی مشترک را تعیین می‌کنند.^۱

شوه را ز کار به خانه برگشت. ساعت ۱۵ است و حسابی گرسنه و خسته.

در خانه را که باز می‌کند، خبری از بُوی غذا نیست!

- مگه من زن نگرفتم تا برام آشپزی کنه؟! پس کو غذا؟! الان به حسابش می‌رسم! مثل اینکه وظیفه‌ش یادش رفته!

۱. فلیپ گهرن و دیگران، ارزیابی و درمان تعارض زناشویی، ترجمه فرشاد بهاری، ص ۲۸؛ محمدرضا سالاری فرد، دوچ درمانی با روی اورد اسلامی، ص ۱۶۷.

زن خانه هم از آن ور بلند می‌گوید:
- توی دلت بدوبیراه نگو. گلقت که نگرفتی! وظیفه من بساب و بشور
و بپز نیست!

همان طور که می‌بینید، با هر فکر و ذهنیتی، رفتاری خاص از هر کدام از همسران بروز می‌کند.^۱ برعکس نمونه بالا، اگر آقا وقتی وارد خانه شد و دید غذا آماده نیست، این طور فکر کرد که «خانم می‌داند باید چه کار کند و هیچ وقت از کارهای خانه کم نمی‌گذارد»، عصبانی نمی‌شود و با خودش می‌گوید: «حتماً حالش مساعد نبوده یا کار خاصی برایش پیش آمده که غذا پیخته».

تفاوت‌های شخصیتی

خانم: شوهر من همیشه روزگار خسته و بی‌حالة. بی‌حصله و زورگوست.
وای! از شلختگی و تبلی و بدسلیقگی ش دیگه نگو! تا حالا یک بار هم نشده که مثل بچه‌آدم بدون اینکه من بگم، خودش آشغال‌ها رو برداره بذاره بیرون.

آقا: زن من سخت‌گیره و رفتار سردی داره. انگاریه پلیس استخدام کدم توی خونه که همه‌ش گیر بده و نق بزنه. اصلًا به حرفم نیست و مدام دعوا ولج و قهر....

دومین عامل بنیادی، تفاوت‌های شخصیتی است. ما انسان‌ها به یک کوزه می‌مانیم که با بعضی ویژگی‌ها پرشده است. بخشی از رفتاری که از ما سر

۱. جودیت بک، شناخت درمانی؛ اصول و مفاهیم هاورای آن، ترجمه لادن قتنی و فرهاد فرید حسینی، ص. ۳۰.

می‌زند، مطابق آن درون‌مایه اصلی است: «کُلْ يَغْمَلُ عَلَى شَاهِكَلَتِهِ»^۱ (هر کس طبق حال و هوای ساختار نفسانی خود عمل می‌کند). وجود خصلت و صفتی خاص در شما یا تفاوت شما و همسرتان در برخی ویژگی‌های شخصیتی (تیپ‌های مختلف شخصیت)، از جمله سبب‌های بنیادین بروز نارضایتی و اختلاف‌ها و تعارض‌های است. برخی از روان‌شناسان رضایت یا نارضایتی زناشویی را بیش از هر عاملی، متأثر از ویژگی‌های شخصیتی همسران می‌دانند. هر یک از ویژگی‌های افراد، الگوهای خاصی را در رفتارها و تعاملات به آن‌ها تحمیل می‌کند که در صورت متفاوت بودن ممکن است عامل تنش و تعارض آن‌ها شود.^۲

در روند طبیعی زندگی، تب عشق و احساسات کم‌کم فروکش می‌کند و شما می‌مانید و تفاوت‌های شخصیتی با همسرتان. بر اثر این تفاوت‌ها، در موقعیت‌ها متفاوت عمل می‌کنید. به همین دلیل رفتارهای همسرتان را منفی تلقی می‌کنید، غافل از این‌که پیشتر این رفتارها بر اثر تیپ شخصیتی اوست و نه عمدی، و با این تلقی منفی، چرخه معیوب زندگی آغاز می‌شود. چون منفی تلقی می‌کنید، لازم می‌دانید واکنش نشان دهید و می‌دهید؛ اما کارها خراب‌تر می‌شود؛ چون همسرتان نیز به این واکنش شما واکنش نشان می‌دهد. برای مثال، وقتی یکی از همسران برون‌گرا و دیگری درون‌گرا باشد، این‌که همسر

۱. اسراء، ۸۴.

۲. دیوید اولسون و دیگران، بازیمنی روابط همسران، ترجمه شکوه نوابی‌نژاد و مهرنوش دارینی، ص ۲۲۱؛ منصوره سادات صادقی و دیگران، «رابطه تشابه ویژگی‌های شخصیتی زوجین و رضایت زناشویی»، ص ۶۸.

درون‌گراهمه‌اش ترجیح دهد در خانه بماند و به مهمانی‌ها نرود، بی‌احترامی به بستگان تلقی می‌شود و طرف مقابل را عصبانی می‌کند.

دنیای متفاوت زن و مرد

دنیای مرد با دنیای زن تفاوت‌های بسیاری دارد. تفاوت‌شان به لحاظ زن یا مردبودن آن قدر به چشم می‌خورد که گویا آن‌ها از دو جهان متفاوت آمده‌اند. این نوع تفاوت‌های جنسیتی منشأ بروز آسیب‌هایی می‌شود که بر زندگی زناشویی آن‌ها سایه می‌اندازد و گاه آن‌ها را در چار اختلاف و تعارض می‌کند. در کنار تفاوت‌های مهم فیزیولوژیکی و ذهنی و شناختی و احساسی و عاطفی زن و مرد، ارتباط‌گرایی در مقابل هدف‌گرایی آنان سبب پدیدارشدن تفاوت‌های زیادی در عملکرد و رفتارهای این دو در موقعیت‌های گوناگون می‌شود.

زنان ارتباط‌گرایه‌ستند و هویتی ارتباطی دارند؛ اما مردان هدف‌گرایه‌ستند و خود همسرو زندگی زناشویی برایشان موضوعیت دارد. این نوع گرایش‌های نیازهای متفاوتی را در آن‌ها پدید می‌آورد. به همین دلیل، زنان دوست دارند به ارتباط و پیوند جویی عاطفی بپردازند؛ اما مردان دنبال سرعت در به نتیجه رسیدن و انجام دادن کارها بدون کمترین تشریفات و هزینه و سریع‌ترین راه ممکن اند.^۳

این تفاوت در بسیاری از مسائل زندگی بدین شکل خودنمایی می‌کند:

- ازدواج: زن به فرایند ازدواج و رسوم خیلی اهمیت می‌دهد؛ ولی مرد

۳. استون ای رودز، تفاوت‌های جنسیتی را جدی بگیریم، ترجمه مسعود جان‌بزرگی و معصومه محمدی، ص ۱۰، مرتضی منطقی، زن شرقی مرد غربی، ص ۱۴۵.

به نتیجه و هدف آن یعنی اینکه سریع زیریک سقف بروند، چشم می‌دوzd. یکی از شکایت‌هایی که معمولاً خانم‌هادارند، این است: «مگه من چند بار قراره عروسی بگیرم؟! تو باید برام فلان... کنی...» آقایان هم معنای آن را نمی‌فهمند: «آخه چه لزومی داره این همه خرج کنیم و این همه مهمون دعوت کنیم؟!»

- روابط عاطفی: مردها در برخورد با مشکلات، بر راه حل‌ها تمرکز می‌کنند؛ در حالی که زنان بر مشارکت در احساسی که درباره مشکلات دارند، تمرکز می‌کنند. زن حرف می‌زند تا احساسش را به شوهرش بفهماند و شوهر با او همدلی کند؛ اما مرد کلی فکر می‌کند که راه حل پیدا کند. زن چون برای احساسش پاسخی نمی‌یابد، به حرف‌های مرد گوش نمی‌دهد و برخلاف آن عمل می‌کند.
- روابط جنسی: زنان با هدف عشق و عواطف، در گیر روابط جنسی می‌شوند؛ اما دلایل مردان کاملاً فیزیکی ولذت‌جویانه است. مرد چون پاسخ مطلوبی برای نیازهای جنسی اش نمی‌یابد، کج خلقی و بی محلی می‌کند. زن نیز چون بی محلی و بدرفتاری می‌بیند، نمی‌تواند شوهرش را غرق در لذت جنسی کند. دامنه این امر به تدریج به کل روند زندگی کشیده می‌شود.
- مسائل حاشیه‌ای دیگر؛ مانند خرید لوازم منزل؛ زن عاشق خرید و بازارگردی است و مرد کلافه از این کار.